

KRAJSKÁ PROKURATÚRA ŽILINA
Moyzesova 20, 011 04 Žilina 1

Číslo: Kv 9/20/5500-4
EEČ: 2-36-108-2020

Žilina 16.01.2020

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX a spol.**

Trestný čin: obzvlášť závažný zločin: porušovanie povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 odsek 1, odsek 4 písmeno a Trestného zákona

Rozhodol: prokurátor oddelenia trestného a boja s organizovaným zločinom
Krajskej prokuratúry Žilina

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX 149
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- obzvlášť závažný zločin: porušovanie povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 odsek 1, odsek 4 písmeno a Trestného zákona
štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: spolupáchateľ podľa § 20 Trestného zákona

na tom skutkovom základe, že:

najskôr dňa 14.4.2008 v XXXXXe, na základe ponuky na uzavretie zmluvy predloženej XXXXX, štatutárnym zástupcom obchodnej spoločnosti XXXXX, s.r.o. so sídlom v Bratislave, XXXXX, IČO XXXXX (ďalej len ako „XXXXX, s.r.o.“), XXXXX ako predseda predstavenstva a XXXXX ako člen predstavenstva spoločnosti XXXXX XXXXX so sídlom v XXXXX, XXXXX, IČO XXXXX (ďalej len ako „XXXXX, a.s.“) so stopercentnou majetkovou účasťou štátu, svojím podpisom uzavreli s XXXXX ako štatutárnym zástupcom XXXXX, s.r.o. kúpnu zmluvu EUA2008XXXXX medzi obchodnou spoločnosťou XXXXX, a.s. ako predávajúcim a obchodnou spoločnosťou XXXXX s.r.o. ako kupujúcim, následne ten istý deň, na základe ponuky XXXXX, svojím podpisom uzavreli aj dodatok č. 1 k označenej kúpnej zmluve, ktorého predmetom bol odpredaj a následný prenos 60.000 ton emisných kvót typu EUA

(obchodovateľné obdobie 2008 - 2012) medzi spoločnosťou XXXXX, a.s. ako predávajúcim a obchodnou spoločnosťou XXXXX company, s.r.o. ako kupujúcim, v celkovej hodnote 360.000,-€, t.j. 6,00,-€ za jednu emisnú kvótu, navýšenej dodatkom č. 3 k predmetnej kúpnej zmluve, uzavretým menovanými osobami dňa 11.07.2008 v XXXXXe, na sumu 660.000,-€ t.j. 11,-€ za jednu emisnú kvótu, s dátumom dodania spresneným dodatkom č. 2 uzavretým dňa 14.05.2008 v XXXXXe, na 5. pracovný deň odo dňa pridelenia emisných kvót Ministerstvom životného prostredia SR (ďalej len ako MŽP SR) i napriek tomu, že referenčná burzová cena Komoditnej burzy Bratislava, a.s. za komoditu EUA dňa 11.07.2008 predstavovala 26,96 eur, pričom dňa 7.05.2008 zástupca spoločnosti XXXXX company, s.r.o. predal spoločnosti XXXXX, a.s. registrovanej v Českej republike 50.000 ton z celkového množstva takto získaných emisných kvót za sumu vo výške 1.195.000,-€, t.j. 23,90,-€ za jednu emisnú kvótu a dňa 30.06.2008 zástupca spoločnosti XXXXX company, s.r.o. predal tej istej českej spoločnosti zvyšných 10.000 ton takto získaných emisných kvót za sumu vo výške 280.000,-€, t.j. 28,00,-€ za jednu emisnú kvótu, s dátumom dodania 01.12.2008, kde rozdiel medzi hodnotami transakcie uvedeného množstva emisných kvót predstavoval sumu 815.000,-€,

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX 1420/20
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- obzvlášť závažný zločin: porušovanie povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 odsek 1, odsek 4 písmeno a Trestného zákona
štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: spolupáchateľ podľa § 20 Trestného zákona

na tom skutkovom základe, že:

najskôr dňa 14.4.2008 v XXXXXe, na základe ponuky na uzavretie zmluvy predloženej XXXXX, štatutárnym zástupcom obchodnej spoločnosti XXXXX company, s.r.o. so sídlom v Bratislave, XXXXX, IČO XXXXX (ďalej len ako „XXXXX company, s.r.o.“), XXXXX ako predseda predstavenstva a XXXXX ako člen predstavenstva spoločnosti XXXXX XXXXX so sídlom v XXXXXe, XXXXX, IČO XXXXX (ďalej len ako „XXXXX a.s.“) so stopercentnou majetkovou účasťou štátu, svojím podpisom uzavreli s XXXXX ako štatutárnym zástupcom XXXXX company, s.r.o. kúpnu zmluvu EUA2008XXXXX medzi obchodnou spoločnosťou XXXXX a.s. ako predávajúcim a obchodnou spoločnosťou XXXXX company, s.r.o. ako kupujúcim, následne ten istý deň, na základe ponuky XXXXX, svojím podpisom uzavreli aj dodatok č. 1 k označenej kúpnej zmluve, ktorého predmetom bol odpredaj a následný prenos 60.000 ton emisných kvót typu EUA (obchodovateľné obdobie 2008 - 2012) medzi spoločnosťou XXXXX a.s. ako predávajúcim a obchodnou spoločnosťou XXXXX company, s.r.o. ako kupujúcim, v celkovej hodnote 360.000,-€, t.j. 6,00,-€ za jednu emisnú kvótu, navýšenej dodatkom č. 3 k predmetnej kúpnej

zmluve, uzavretým menovanými osobami dňa 11.07.2008 v XXXXXe, na sumu 660.000,-€ t.j. 11,-€ za jednu emisnú kvótu, s dátumom dodania spresneným dodatkom č. 2 uzavretým dňa 14.05.2008 v XXXXXe, na 5. pracovný deň odo dňa pridelenia emisných kvót Ministerstvom životného prostredia SR (ďalej len ako MŽP SR) i napriek tomu, že referenčná burzová cena Komoditnej burzy Bratislava, a.s. za komoditu EUA dňa 11.07.2008 predstavovala 26,96 eur, pričom dňa 7.05.2008 zástupca spoločnosti XXXXX company, s.r.o. predal spoločnosti XXXXX a.s. registrovanej v Českej republike 50.000 ton z celkového množstva takto získaných emisných kvót za sumu vo výške 1.195.000,-€, t.j. 23,90,-€ za jednu emisnú kvótu a dňa 30.06.2008 zástupca spoločnosti XXXXX company, s.r.o. predal tej istej českej spoločnosti zvyšných 10.000 ton takto získaných emisných kvót za sumu vo výške 280.000,-€, t.j. 28,00,-€ za jednu emisnú kvótu, s dátumom dodania 01.12.2008, kde rozdiel medzi hodnotami transakcie uvedeného množstva emisných kvót predstavoval sumu 815.000,-€

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX 3423/72 XXXXX

väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- obzvlášť závažný zločin: porušovanie povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 odsek 1, odsek 4 písmeno a Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

na tom skutkovom základe, že:

najskôr dňa 14.4.2008 v XXXXXe, na základe jeho návrhu - ním predloženej ponuky na uzavretie zmluvy ako štatutárnym zástupcom obchodnej spoločnosti XXXXX company, s.r.o. so sídlom v BXXXXX, IČO XXXXX (ďalej len ako „XXXXX company, s.r.o.“), XXXXX ako predseda predstavenstva a XXXXX ako člen predstavenstva spoločnosti XXXXX XXXXX so sídlom v XXXXXe, XXXXX (ďalej len ako „XXXXX a.s.“) so stopercentnou majetkovou účasťou štátu, svojím podpisom uzavreli s XXXXX ako štatutárnym zástupcom XXXXX company, s.r.o. kúpnu zmluvu EUA2008XXXXX medzi obchodnou spoločnosťou XXXXX a.s. ako predávajúcim a obchodnou spoločnosťou XXXXX company, s.r.o. ako kupujúcim, následne ten istý deň, na základe ponuky XXXXX, svojím podpisom uzavreli aj dodatok č. 1 k označenej kúpnej zmluve, ktorého predmetom bol odpredaj a následný prenos 60.000 ton emisných kvót typu EUA (obchodovateľné obdobie 2008 - 2012) medzi spoločnosťou XXXXX a.s. ako predávajúcim a obchodnou spoločnosťou XXXXX company, s.r.o. ako kupujúcim, v celkovej hodnote 360.000,-€, t.j. 6,00,-€ za jednu emisnú kvótu, navýšenej dodatkom č. 3 k predmetnej kúpnej zmluve, uzavretým menovanými osobami dňa 11.07.2008 v XXXXXe, na sumu 660.000,-€ t.j. 11,-€ za jednu emisnú kvótu, s dátumom dodania spresneným dodatkom č. 2 uzavretým dňa 14.05.2008 v XXXXXe, na 5. pracovný deň odo dňa pridelenia emisných kvót Ministerstvom životného prostredia SR (ďalej len ako MŽP SR) i napriek tomu, že

referenčná burzová cena Komoditnej burzy Bratislava, a.s. za komoditu EUA dňa 11.07.2008 predstavovala 26,96 eur, pričom dňa 7.05.2008 zástupca spoločnosti XXXXX company, s.r.o. predal spoločnosti XXXXX a.s. registrovanej v Českej republike 50.000 ton z celkového množstva takto získaných emisných kvót za sumu vo výške 1.195.000,-€, t.j. 23,90,-€ za jednu emisnú kvótu a dňa 30.06.2008 zástupca spoločnosti XXXXX company, s.r.o. predal tej istej českej spoločnosti zvyšných 10.000 ton takto získaných emisných kvót za sumu vo výške 280.000,-€, t.j. 28,00,-€ za jednu emisnú kvótu, s dátumom dodania 01.12.2008, kde rozdiel medzi hodnotami transakcie uvedeného množstva emisných kvót predstavoval sumu 815.000,-€

lebo tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

V tejto veci bolo už predtým raz právoplatne rozhodnuté o zastavení trestného stíhania, a to uznesením pod č.k. Kv 66/15/5500-35 zo 06.09.2019. Neskôr bolo toto prvé zastavujúce rozhodnutie zrušené uznesením GP SR č.k. XVI/2 Pz 158/16/1000-12 z 8. marca 2017 v režime § 363 a nasl. Tr. por. V dôsledku tohto zrušenia vydal dozorujúci prokurátor pokyn (opatrenie) č.k. Kv 66/15/5500-47 z 10.05.2017 na doplnenie vyšetrovania. Po ďalšom rozsiahlom doplnení dokazovania bol od vyšetrovateľky doručený návrh na podanie obžaloby, avšak po jeho preskúmaní ako aj preskúmaní obsahu vyšetrovacieho spisu, t.j. následne doplneného dokazovania však neboli zistené skutkové a právne dôvody na podanie obžaloby, ale vyhodnotením zistených skutočností jednotlivo aj v ich vzájomnom kontexte bolo zistené, že v zásade aj po takomto doplnení, platia v podstate závery prijaté v odôvodnení uznesenia č.k. Kv 66/15/5500-35 zo 06.09.2019 v nasledovnom znení (po nich je pripojené ešte doplnenie dôvodov v rámci chronologicky následného procesného vývoja a riešenia otázky subjektívnej stránky v rozhodnutí GP SR č.k. XVI/2 Pz 158/16/1000-12 z 8. marca 2017 ku dňu vydania tohto nového rozhodnutia o zastavení):

"Uznesením vyšetrovateľky ČVS: PPZ-16/BPK-S-2012 ešte z 08.02.2012 bolo podľa § 199 ods. 1 a ods. 2 Tr. por. začaté trestné stíhanie a potom uznesením toho istého ČVS zo dňa 28.06.2012 bolo okrem iného v bode 1) vznesené obvinenie proti XXXXX (nar. XXXXX), XXXXX (nar. XXXXX) a XXXXX (nar. XXXXX) v podstate na vyššie uvedenom skutkovom základe (doplnenom ešte o formulácie, že všetci traja disponovali náležitými informáciami o situácii na trhu s emisnými kvótami a o trhových cenách komodity EUA v relevantnom období, že XXXXX a XXXXX konali na základe podnetu XXXXX, a že uvedeným konaním XXXXX a XXXXX mali porušiť všeobecne záväzným právnym predpisom ustanovenú povinnosť spravovať cudzí majetok, a to ustanovenie Čl. 4 ods. 1 ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. a ustanovenie § 194 ods. 5 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, čím mali spôsobiť obchodnej spoločnosti XXXXX a.s. škodu vo výške 815.000,-€), a to u prvých dvoch menovaných pre obzvlášť závažný zločin Porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1 a ods. 4 písm. a) Tr. zák., spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. a proti Ing. XXXXX pre obzvlášť závažný zločin Porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1 a ods. 4 písm. a) Tr. zák., spáchaný formou účastníctva (návodca) podľa § 21 ods. 1 písm. b) Tr. zák.

Ako vyplýva formálne aj z odkazu na ustanovenie § 199 ods. 2 Tr. por. pri

začatí trestného stíhania, vyšetrovanie tejto veci vyplynulo z konania orgánov činných v trestnom konaní z úradnej povinnosti – konkrétne z podnetu úradu boja proti korupcii PPZ na trestné stíhanie Č.p.: PPZ-BPK-BB-OPC-27/2012 z 23.01.2012 (č.l. 1 až 4 vyšetrovacieho spisu – ďalej aj len ako VS), v ktorom po konštatovaní finančných okolností v skutku inkriminovaných transakcií, bez bližšej konkretizácie - s odkazom na „zabezpečené operatívne informácie k podozreniu“, taktiež bez bližšej konkretizácie mien s odkazom na to, že „renomovaní obchodníci s emisiami deklarujú, že prirážka v rámci obchodu s EUA v predmetnom množstve 1% je viac než dobrá“, pričom „v uvedenom prípade sa jednalo o obchod s viac ako 117% prirážkou!“, konštatujú „dôvodné podozrenie z páchania trestnej činnosti hospodárskeho charakteru“, nakoľko došlo ku škode rádovo niekoľko stotisíc eur. Ako potom vyplýva z obsahu zväzku VIII (príloha 2) vyšetrovacieho spisu, k podnetu z operatívneho šetrenia sa pridružili informácie z článku v denníku XXXXX s nadpisom „TXXXXX“, v ktorom boli popísané predaje emisných kvót v roku 2008 a 2009 nielen v XXXXXskej teplárni, ale tiež vo XXXXX, pričom bolo poukazované na personálne napojenie štatutárov týchto teplární, ako aj osôb spájaných so súkromnými spoločnosťami, ktoré „zarobili“ na transakciách alebo inak na inkriminovaných prevodoch emisných kvót participovali (okrem obvinených tiež napr. XXXXX, XXXXX, XXXXX a iní), na Slovenskú národnú stranu, pričom v danom čase boli zverejnené tiež kroky „nového“ ministra hospodárstva SR, smerujúce k odvolávaniu zástupcov nominantov štátu v štatutárnych orgánoch dotknutých „štátnych“ teplární, ktorí sa podieľali na transakciách javiacich sa ekonomicky ako nevýhodných.

Primárnym východiskom pre začatie trestného stíhania vo veci predaja emisných kvót konkrétne vo vzťahu k XXXXX a.s. tak bola logická úvaha, že štandardne kvalifikovaný manažér, resp. člen výkonného štatutárneho orgánu subjektu A (XXXXX a.s.), pokiaľ v inak štandardnej obchodnej transakcii uskutoční operáciu smerujúcu k prevodu aktíva tejto spoločnosti (emisných kvót) na subjekt B (XXXXX company, s.r.o.) za takú cenu (660.000,-€), kedy na konci sa objektívne zistí, že subjekt B dokázal to isté aktívum predať „obratom“ ďalej subjektu C (XXXXX a.s.) so ziskom viac ako 100 % (za spolu 1.475.000,-€), musel byť z hľadiska subjektívnej stránky (zavinenia) vedený takýto „manažér“ protiprávnym úmyslom, nakoľko by zjavne porušil svoje povinnosti (konať s náležitou starostlivosťou, nespôsobať spoločnosti, v mene ktorej koná, škodu atď.). Alternatívne by z hľadiska zavinenia bolo namieste uvažovať minimálne o nedbanlivosti. (Poznámka: Rovnako logickou by bola potom aj úvaha, že takéhoto úmyselného protiprávného konania – za ktoré štandardne hrozí právna sankcia - by sa svojprávny človek nemohol dopustiť bez korupčnej motivácie na zisk nejakej formy kompenzácie – peňažnej či nepeňažnej – vyvažujúcej riziko hroziaceho postihu vyplývajúceho z trestno-právnych noriem alebo inej zodpovednosti – napr. straty renomé v serióznych obchodných kruhoch). Jednalo sa o objasňovanie tzv. archívneho trestného činu, pri ktorých je objektívne dokazovanie vždy sťažené, resp. obmedzené ešte aj značným (niekoľko ročným) časovým odstupom medzi obdobím, kedy k vyšetrovanému konaniu došlo a obdobím, kedy bolo vyšetrovanie iniciované nejakým podnetom, resp. oznámením.

Táto východisková premisa začatého trestného stíhania v tejto trestnej veci sa však napriek rozsiahlemu (a zdĺhavému) vyšetrovaniu nepodarila preukázať vo forme a obsahu vyžadovaných normami upravujúcimi trestno-právnu zodpovednosť (napriek tomu, že boli vykonané všetky reálne dostupné dôkazy) z nasledovných

dôvodov:

Všetci traja obvinení popreli, že by prevody emisných kvót boli z ich pohľadu neštandardné a motivované inak, než v tom čase a stave konaním hájacim momentálne najlepšie a najvýhodnejšie riešenia a prirodzené záujmy nimi zastupovaných obchodných spoločností.

Obvinení XXXXX a XXXXX prezentovali svoj postup pri predaji emisií ako odôvodnený optimalizáciou tzv. cashflow (peňažného/hotovostného toku), resp. celkového finančného obrazu XXXXX a.s. (od ktorého závisela aj pozícia bánk pri ich ďalšom financovaní), keďže v tom čase bola spoločnosť značne úverovo zaťažena a zároveň plánovala náročné investičné akcie – zriadenie viacerých nových prípojok na dodávky tepla (ktoré mali do budúca priniesť zlepšenie finančných výsledkov), pričom emisné kvóty brali ako aktívum, ktoré dostala akciová spoločnosť v podstate zadarmo, a preto fakticky akýkoľvek výnos bol ziskom. S obv. Ing. Zvolenským sa mal Ing. XXXXX prvotne stretnúť až na základe ponuky, ktorá firma XXXXX company, s.r.o. poslala XXXXX a.s. Ponuka tejto firmy bola z ich pohľadu výhodná aj z dôvodu, že platba kúpnej ceny mala byť (aj bola) realizovaná prakticky hneď pri uzavretí zmluvy a nie až v termíne po dodaní kvót, ktoré v čase uzatvárania zmluvy o predaji neboli akciovej spoločnosti formálne pridelené „na účet“ emisných kvót. XXXXX a.s. nebola v tom čase obchodníkom na nejakej burze, na ktorej by sa obchodovalo s emisnými kvótami, takže nemohla touto cestou napriamo kvóty predávať, väčšie skúsenosti s predajom kvót neboli, resp. ich obvinení nemali, preto považovali v danom momente ponuku spoločnosti XXXXX company, s.r.o. za najvýhodnejšiu možnú. Obvinený XXXXX za spol. XXXXX company, s.r.o. potvrdil, že oni oslovili XXXXX a.s., nakoľko boli aktívni v danom segmente trhu a mali už skúsenosti aj z prvého obchodovacieho obdobia s kvótami (za roky 2005 – 2007), disponovali takpovediac „know-how“ - mali vypracované právne formy (tzv. zmluva EFET), boli zaregistrovaný v Národnom registri emisných kvót, mali dlhodobejšie nadviazané obchodné vzťahy s viacerými subjektmi – takými, ktoré emisné kvóty predávali aj takými, ktoré ich kupovali a vďaka týmto skúsenostiam dokázali realizovať aj obchody s vysokým výnosom, pričom ale zároveň niesli aj vysoké riziko, pretože daný trh vykazoval známky volatility, resp. v predchádzajúcom obchodovacom období ceny emisných kvót po počiatočných vysokých úrovniach postupne klesli na veľmi nízke, takmer nulové hodnoty, nakoľko vznikol ich prebytok (aj v dôsledku hospodárskeho vývoja a nástupu krízy), čím sa znížil dopyt po emisných kvótach.

Objektívne bolo ustálené, že cena totožného druhu emisných kvót na tzv. regulovaných trhoch, resp. oficiálnych burzách v zahraničí, sa v danom čase cca 2-3 kvartálu roku 2008 pri tzv. spotových obchodoch pohybovala približne na úrovni, za ktorú realizovala predaj spol. XXXXX company, s.r.o., a teda rádovo vyšších úrovniach predajných cien (cca nad 20,-€/tonu emisných kvót EUA), než za ktorú predaj uskutočnila XXXXX a.s. (6,-€/tona emisných kvót EUA). V tejto situácii bolo potrebné vyhodnocovať, do akej miery možno z hľadiska subjektívnej stránky (subjektívnej úrovne vedomostí obvinených o okolnostiach obchodovania s emisnými kvótami, dostupných informácii k takémuto obchodovaniu, objektívne dostupných foriem možností obchodovania s kvótami a vyhodnotenia potrieb a záujmov zastupovaných obchodných spoločností) klásť za vinu obvineným XXXXX a XXXXX protiprávny úmysel pri predaji emisných kvót za cenu nižšiu, než v tom čase bola cena spotových obchodov na svetových burzách realizujúcich obchody s danou komoditou (v danom čase referenčná cena stanovená Komoditnou burzou Bratislava

neodrážala ceny reálneho obchodovania na tejto komoditnej burze, keďže kvóty ešte neboli v rámci Slovenskej republiky príslušnou národnou autoritou – MŽP SR – pridelené, ale táto referenčná cena sa odvíjala práve od cien obchodov na iných – zahraničných burzách) a vo vzťahu k obvinenému XXXXX hodnotiť, či toto jeho konanie je preukázané ako kriminálna aktivita alebo „len“ neprotiprávna špekulácia v nepejoratívnom význame, resp. zmysle tohto pojmu ako obchodnej transakcie spojenej s vysokým rizikom a zároveň možným (v konkrétnom prípade aj dosiahnutým) vysokým ziskom. (Poznámka: Pokiaľ ide o prípadné zavinenie z nedbanlivosti podľa ustanovenia § 238 Tr. zák., vyvodzovanie prípadnej trestno-právnej zodpovednosti, ak by tu neboli nižšie uvedené zistené okolnosti a závery, ktoré aj preukázaniu zavinenia v tejto „ľahšej“ forme rovnako bránia, by bolo z formálno-procesného hľadiska znemožnené márnym uplynutím 3-ročnej premlčacej lehoty v zmysle § 87 ods. 1 písm. e) Tr. zák., keďže skutok sa mal stať v roku 2008 a k vzneseniu obvinenia preň došlo až v roku 2012, pričom neboli zistené skutočnosti prerušujúce plynutie premlčacej doby).

Pri vyhodnocovaní subjektívnej stránky (zavinenia vo forme úmyslu priameho či nepriameho) v prospech obvinených zohrávajú rozhodujúcu úlohu objektívne okolnosti – nedostatočné nastavenie v prvom rade samotného systému obchodovania s emisiami, ale tiež systému, resp. spôsobu výberu kvalifikovaných kandidátov do funkcií štatutárnych orgánov podnikov vo vlastníctve štátu a zároveň s tým súvisiaceho nastavenia kritérií pre vyvodzovanie zodpovednosti takýchto osôb nominovaných do štatutárnych orgánov subjektov vo vlastníctve štátu, a to predovšetkým formálne legislatívnym rámcom v danom čase.

V širšom právnom rámci (prameniacom inak v medzinárodnej, resp. európskej nadnárodnej úprave), systém obchodovania s emisnými kvótami v Slovenskej republike minimálne v „ranných“ štádiách nielen prvého (2005-2007), ale aj druhého (2008-2012) obchodovacieho obdobia vykazoval výrazné znaky neprehľadnosti (netransparentnosti) až nepochopiteľnej nepredvídateľnosti, čo je nelogické najmä s ohľadom na skutočnosť, že sa jedná o komoditu takpovediac verejno-právneho charakteru (keďže emisné kvóty boli vytvorené ako určitý „ekonomický“ ekvivalent ekologickej hodnoty odrážajúcej medzinárodne deklarovanú snahu o znižovanie skleníkových emisií a tým zmiernenie dopadov globálneho otepľovania a poškodzovania životného prostredia), pri ktorom by bolo oprávnené očakávať, že štát ako autorita určujúca podmienky realizácie medzinárodno-právnych záväzkov na národnej úrovni nastaví tieto spôsobom naopak čo najviac podporujúcim transparentnosť a tým aj štandardnosť transakcií spojených s nakladaním s emisnými kvótami, osobitne ak tieto boli pridelené zo strany štátu obchodným spoločnostiam fakticky „zadarmo“, ale zároveň bol predpoklad, že následne budú tieto nimi obchodovateľné ako aktívum/hodnota za „trhových“ podmienok.

Pokrytie akýchkoľvek logických a prirodzených predpokladov štandardného transparentného trhového nastavenia obchodovania s kvótami v týchto „ranných“ štádiách zrejme nielen v podmienkach Slovenskej republiky preukazujú námatkovo také atribúty vtedajšieho „systému“, akými bolo napríklad:

- pridelovanie nie zanedbateľných objemov kvót aj takým subjektom, ktoré mali mať nulovú overenú spotrebu emisií CO₂ (t.j. predtým nevykazovali overenú produkciu emisií – vid' č.l. 1772 VS), prípadne na odstavené zdroje emisií alebo ich pridelovanie obchodníkom s teplom na objemy emisných kvót zodpovedajúce nielen vyrábanému objemu tepla, ale aj objemom len zobchodovaného tepla (č.l. 1778 VS). Netransparentnosť, iracionálnosť a nepredvídateľnosť procesov pridelovania a

nakladania s emisnými kvótami (vrátane nepochopiteľných nadalokácií u niektorých subjektov a bezodplatnosti pridelovania), a to už aj v procese prípravy národného alokačného plánu, vytvárali obrovský priestor na špekulácie.

- zásadné zmeny podstatných podmienok obchodovania v priebehu obchodujúceho obdobia - exemplárnym príkladom bola napr. zmena zákona č. 572/2004 o obchodovaní s emisnými kvótami, konkrétne jeho § 14, ktorý upravoval časovú platnosť pridelených emisných kvót, kde pôvodné ustanovenie o tom, že kvóty platia len počas obchodovateľného obdobia, pre ktoré boli vydané, bolo nahradené novelou zákonom č. 47/2011 Z.z. s účinnosťou od 01.03.2011 takým znením, podľa ktorého kvóty, ktoré boli vydané na obchodovateľné obdobie končiace 31. decembra 2012, platia pre toto a nasledujúce obchodovateľné obdobia (hoc následne bol s účinnosťou od 01.01.2013 prijatý úplne nový zákon o obchodovaní s emisnými kvótami č. 414/2012 Z.z.) – úprava tejto otázky pritom už i z laického prvého pohľadu by mala absolútne významný dopad aj pre trhovú cenu emisných kvót (a osoby, ktoré by buďto disponovali či už vopred informáciou o takejto radikálnej zmene kritérií – legálny alebo nelegálny tzv. insider trading - alebo by stavili čisto špekulatívne na takúto eventuálnu legislatívnu zmenu by mohli ľahko získať značný výnos), keďže logicky dlhšia lehota možnej realizácie emisných kvót na trhu by významne zvýšila ich cenu.

- Nesplnenie povinnosti ministerstvom poskytnúť (zapísať) pridelené kvóty pre daný rok (2008) do príslušného registra jednotlivým subjektom v termíne do konca februára daného roku.

Aj absencia ďalších ochranných mechanizmov (napr. stanovenie, minimálne vo vzťahu k „štátnym“ podnikom, povinného zverejňovania zmlúv o predaji emisných kvót, resp. vylúčenie výhrad obchodného tajomstva, tiež napr. povinnosť obchodovania s emisnými kvótami len na štandardizovaných burzách, povinnosť vratky „nespotrebovaných“ emisných kvót štátu alebo alternatívne stanovenie pevnej ceny, za ktorú by sa nespotrebované emisné kvóty mohli predávať a pod.) mala za následok vytvorenie neprehľadného prostredia obchodovania s emisnými kvótami, vykazujúceho znaky netransparentnosti (spôsobujúcej neistotu a z nej plynúcu volatilitu), podporujúce, až „nahrávajúce“ práve špekulatívnym transakciám (aj v nepejoratívnom – finančnom zmysle tohto pojmu).

Za tejto situácie, kedy neboli získané žiadne priame dôkazy o úmyselnom protiprávnom pozadí inkriminovaných transakcií s emisnými kvótami (obvinení vinu popreli, resp. svoje konanie odôvodnili skutočnosťami, ktoré nemožno v kontexte externých faktorov, akými bol finančný stav XXXXX a.s., netransparentne a nepredvídateľne nastavený systém obchodovania s emisnými kvótami hodnotiť ako nelogické a nezmyselné, a to ani z pozície (ne)nastavenia odborného posudzovania danej transakcie v rámci organizačnej štruktúry XXXXX a.s., kedy samotní obvinení členovia predstavenstva nemali hlbšie odborné predpoklady na takéto posúdenie, nie sú k dispozícii ani žiadne relevantné dôkazy o tom, že by ich konanie malo korupčné pozadie a pod.) a neexistuje (mimo prvotnej úvahy o výraznom zisku „sprostredkovateľskej“ XXXXX company, s.r.o., ktorý sa síce bez poznania ostatných uvedených externých, objektívnych faktorov môže javiť ako takmer až nemožný bez úmyselnej participácie zástupcov XXXXX a.s., keďže tá sa na prvý pohľad „pripravila“ o značné finančné prostriedky) ani žiadny taký reťazec dôkazov nepriamych, ktorý by podporoval s potrebnou mierou istoty záver o naplnení všetkých obligatórnych znakov prejednávaneho (alebo iného do úvahy pripadajúceho) trestného činu, je na mieste trestné stíhanie zastaviť.

Aj stanovisko následných (súčasných) reprezentantov štatutárnych orgánov XXXXX a.s. napokon smeruje k nejednoznačnému vyhodnoteniu vzniku škody (ako jedného zo znakov objektívnej stránky trestného činu), či skôr neposúdeniu „straty“ rovnajúcej sa rozdielu z možného ušlého vyššieho výnosu ako spôsobenej úmyselným porušením povinností (k čomu predložili dokonca právnu analýzu na č.l. 1181 VS), aj keď tento postoj je potrebné interpretovať v kontexte prirodzenej tendencie štatutárov „zľahčovať“ svoje povinnosti a znižovať stupeň miery vlastnej zodpovednosti za objektívne nekompetentné rozhodnutia priamo vyplývajúce z nedostatočnej vlastnej kvalifikácie alebo nepriamo z nedostatočnej úpravy vnútro podnikových mechanizmov na zabezpečenie čo najerudovanejšieho posudzovania všetkých faktorov a podkladov pripravovaných v súvislosti s obchodnými rozhodnutiami vedenia spoločnosti (v tomto prípade predstavenstva).

Je nutné konštatovať, že napriek obrovskému rozsahu obsahu organizačného poriadku (č.l. 1951 VS) a podpisového poriadku spoločnosti XXXXX a.s. (č.l. 1927 VS), z dokazovania vyplynulo, že žiadny odborný útvar XXXXX a.s. nemal v danom čase vyhradenú pôsobnosť, a teda ani neniesol zodpovednosť práve za akúkoľvek, nieto ešte hlbšiu ekonomickú analýzu pripravovanej transakcie – predaja emisných kvót, čo malo byť z časti podľa vyjadrenia zástupcov XXXXX a.s. (nielen obvinených, ale napr. aj svedka Ing. XXXXX – manažéra úseku Plánovanie a ekonomika, za ktorý podpísal schvaľovací protokol k inkriminovanej zmluve a jej dodatkom) dôsledkom práve neexistencie väčších, resp. akýchkoľvek skúseností s týmto druhom obchodu, hoc takýto stav je nepochopiteľný a z pohľadu vlastníka – štátu by nemal byť akceptovateľný. Napriek značnému počtu zamestnancov a existencii osobitného ekonomického, resp. obchodného oddelenia teda nedokázali vlastné kapacity XXXXX a.s. podmienky takéhoto obchodu posúdiť a nebola vedením spoločnosti využitá ani možnosť na vyhľadanie externých, aspoň bazálnych konzultačných služieb (k tomu ešte možno už len v polohe nanajvýš nedbanlivosti analogicky poukázať na znaleckým posudkom Expertízneho a edukačného inštitútu+ hodnotenú dokonca ako ešte naviac značne predraženú/neobvykle vysokú cenu za poradenskú činnosť vyvíjanú spoločnosťou XXXXX XXXXX s.r.o. pre XXXXX XXXXX, s. r.o. práve pri vytváraní obchodných schém s emisnými kvótami vo výške až 47 % z hrubej obchodnej marže – vid' odpoveď na otázku č. 10 na stranách 159 až 162 posudku - zväzok IX až XII vyšetrovacieho spisu - kde obvyklou býva cena vo výške 3% až 5 % z marže), teda nevyužitie možnosti zaobstarat' si predstaviteľmi XXXXX a.s. za rádovo nižšie náklady oproti „strate“ z nižšej predajnej ceny z nimi napokon realizovanej predajnej zmluvy odbornú analýzu a inú poradenskú činnosť k nožnej cene na danom segmente trhu a v danom čase, ktorá by mohla viesť k efektívnejšiemu predaju emisných kvót.

K subjektívnym predpokladom a schopnostiam obvinených členov predstavenstva XXXXX a.s. je nutné zas konštatovať, že ani zistené kritériá a podmienky ich výberu ako nominantov do funkcie členov predstavenstva neboli formálne v podstate žiadne, keďže ich nominovanie ako zástupcov zo strany Fondu národného majetku malo prebehnúť fakticky na základe ich neformálneho oslovenia a výberu „cez telefón“, pričom nebolo požadované aj ekonomické vzdelanie.

Obvinení členovia predstavenstva, ale napr. aj svedok XXXXX (ako vtedajší aj súčasný manažér úseku Plánovanie a ekonomika, za ktorý podpísal schvaľovací protokol k inkriminovanej zmluve a jej dodatkom) majú „technické“ inžinierske vzdelanie (z oblasti strojárstva), a preto aj pri vyhodnocovaní „iba“ eventuálnej nedbanlivostnej formy (nieto ešte úmyselnej) ich zavinenia, a to dokonca vo forme

nevedomej nedbanlivosti, by pri spomenutých špecifikách (hraničiacich až s nelogickosťou) nastavenia systému obchodovania s emisnými kvótami v tom čase v Slovenskej republike (prameniach nielen v legislatívnom rámci, ale aj faktickom konaní predstaviteľov štátu zodpovedných za realizáciu tohto systému, ale tiež efektívne fungovanie štátnych podnikov, resp. podnikov v 100% vlastníctve štátu), čin musel byť kvalifikovaný ako nezavinенý, pretože povinnosť (mal) páchatela predvídať následok musí byť daná súčasne s možnosťou (nielen mal, ale vzhľadom na okolnosti a svoje osobné pomery aj mohol), pričom obvinení takéto schopnosti podľa vzdelania nemali a proces posudzovania inkriminovaného relatívne nového typu obchodu, resp. zmlúv inou – kvalifikovanou osobou (z hľadiska ekonomického) nebol obligatórne žiadnym vnútropodnikovým aktom ani iným predpisom nastavený. Nekompetentnosť kandidátov (nominovaných svojho času Fondom národného majetku do funkcií členov predstavenstva spoločnosti v 100% vlastníctve štátu) z hľadiska kvalifikačných predpokladov a kritérií výberu do funkcií na úlohy, ktoré si táto funkcia mohla vyžadovať (minimálne v danom čase pre daný typ obchodu), nemožno automaticky dávať na roveň zavineniu v zmysle trestno-právnom.

Naprávanie týchto systémových nedostatkov (obchodovania s emisnými kvótami v danom čase alebo v nastavení kvalifikovanejšieho procesu výberu a vyššej miery zodpovednosti manažérov „štátnych“ podnikov, ktoré by ich nútili k väčšej miere opatrnosti a dôslednejšiemu zvažovaniu obchodných rozhodnutí) nemôže byť vecou trestno-právnej zodpovednosti, patrí do sféry zodpovednosti zákonodarcu, resp. politickej zodpovednosti za nastavenie bazálnych parametrov systému nakladania s emisnými kvótami (minimálne v danom čase) a verejnými statkami vôbec.

V prospech obvinených v tejto trestnej veci vyznieva aj obsah výpovede XXXXX – zástupcu spoločnosti XXXXX a.s. (ako „konečného“ nákupcu inkriminovaných emisných kvót), ktorú do spisu doložil obhajca XXXXX, hoc z iného konania (ČVS: PPZ-603/NKA-FP-ST-2012 – týkajúceho sa obchodov spol. XXXXX XXXXX, s.r.o. s emisnými kvótami so zvolenskou teplárňou - najmä č.l. 2000 a nasl. VS), ktorý spochybňuje (v súlade s obhajobou obvinených) možnosť, resp. reálnosť uzavretia priameho obchodu medzi teplárňami (ktoré neboli zapojené do schémy EFET = European Federation of Energy Traders) ako predávajúcimi a XXXXX a.s. ako kupujúcim, kedy (na prvý pohľad opäť paradoxne) v rámci schém a systému obchodovania tak, ako bol aj v spoločnosti XXXXX a.s. (ktorá je mimochodom taktiež vo väčšinovom spoluvlastníctve štátu) nastavený, XXXXX XXXXX s.r.o. ako spoločnosť so základným imaním (vkladom spoločníkov) cca 500.000,-€, bola na základe ostatných formálnych hľadísk (napr. z hľadiska kredit risk manažmentu) hodnotená ako spoľahlivejší, resp. vhodnejší obchodný partner než teplárne so základným imaním pohybujúcim sa okolo cca 18.000.000,-€ (XXXXX tepláreň), resp. až cca 22.000.000,-€ (XXXXX tepláreň).

V tejto súvislosti relativizuje opodstatnenosť hypotetického východiskového konštruktu škody a možnosti jej vyčíslenia teda i stanovisko konečného „prijímateľa“ emisných kvót (spol. XXXXX a.s.), ktorý nákupom za "konečnú" cenu „spoluvytvoril“ zisk „sprostredkovateľskej“ spoločnosti XXXXX XXXXX, s.r.o. (keďže nie sú dôkazy pre záver - rovnako teoretický, aj keď mimo jurisdikcie slovenských orgánov činných v trestnom konaní - o alternatíve „zrkadlového“ podozrenia, že zástupcovia spoločnosti XXXXX a.s. porušili svoje povinnosti konať v prospech spoločnosti, ktorú zastupovali, keď nenakúpili emisné kvóty lacnejšie priamo od XXXXX a.s.).

Príkladom toho, že súkromné osoby dokázali vzhľadom na atribúty nastavenia

systemu obchodovania s emisnými kvótami racionálnejšie a flexibilnejšie (oproti verejným inštitúciám, resp. subjektom reprezentovaným verejným/štátnym sektorom, kde fakticky spadali aj štátne podniky, ktoré hoc mali formu súkromnej obchodnej spoločnosti, z hľadiska nastavenia procesov kvalifikovaného výberu a mechanizmov zodpovednosti štatutárov vykazovali minimálne v tom čase skôr znaky neefektívneho spravovania, resp. ignorovania trhového správania) obchodovať a ekonomicky racionálnejšie túto komoditu „používať“, je aj obsah zastavujúceho uznesenia ČVS: PPZ-243/NKA-PK-BA-2012 z 18.09.2013 (č.l. 1857 a nasl. VS), vydaného v tzv. „veľkej“ emisnej kauze odpredaja emisných kvót, resp. jednotiek AAU spoločnosti IXXXXX LLC, kde okrem iného z vyjadrenia svedka – občana Japonského cisárstva XXXXX vyplýva, že aj v tak spoločensky a ekonomicky vyspelej krajine (s oveľa dlhšou tradíciou súkromného vlastníctva a kapitalistického hospodárstva) akou je Japonsko, tento svedok, ktorý získal poznatky a „know-how“ týkajúce sa danej problematiky pôsobiac najskôr ako zástupca výskumného inštitútu (XXXXX inštitút informácií a výskumu, a.s.) pri prieskume trhu pre Tokyo XXXXX Co., následne z výskumného inštitútu odišiel a založil si vlastnú spoločnosť (XXXXX Co.) tak, aby mohol vykonávať nákup a predaj emisných kvót „na vlastný účet“ (a kde tak „komerčne“ zhodnotil svoje vedomosti pri obchodovaní). Viacero aj iných medializovaných informácií svedčí tomu, že verejné (vládne) politiky v danej oblasti, a to nielen v Slovenskej republike, deklarujúce za cieľ zlepšovanie stavu životného prostredia, majú často v konečnom dôsledku v skutočnosti reálne ten účinok, že vzniká značný priestor, resp. príležitosti na vysoké výnosy pre súkromný sektor (viď napríklad

<http://www.telegraph.co.uk/news/earth/environment/climatechange/6496196/Al-Gore-profiting-from-climate-change-agenda.html>).

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Po preskúmaní veci - súvisiaceho spisového materiálu s návrhom vyšetrovatelky na podanie obžaloby, prokurátor dospel k záveru, že vedenie trestného stíhania v tejto veci ako takej nie je ďalej opodstatnené, keďže z dôkazov, ktoré boli zaobstarané v rozsahu potrebnom pre kvalifikované rozhodnutie, nebol s potrebnou mierou pravdepodobnosti pre eventuálne odsúdenie v konaní pred súdom preukázaný protiprávny úmysel obvinených bývalých štatutárov XXXXX a.s. (ťažkopádnosť až nepripravenosť, resp. nedostatočná pripravenosť manažmentu, resp. chybné manažérske rozhodnutie pre daný typ obchodu nemožno stotožňovať s trestno-právnym zavinením) a z hľadiska objektívnej stránky ani u obv. XXXXX XXXXXého účastníctvo na trestnom čine ako návodcu. V inkriminovanom konaní absentuje preukázaná subjektívna stránka ako jeden zo základných znakov do úvahy pripadajúcich trestných činov.

Za daného stavu, kedy orgány činné v trestnom konaní nenašli priame dôkazy svedčiace spáchaniu trestného činu alebo aspoň súvislú reťaz dôkazov nepriamych, dospelo konanie do štádia, kedy prokurátor musí riešiť dilemu plynúcu z rôzneho koncipovania princípov konania pred súdom a prípravného konania. Prokurátor však nemôže opomenúť znenie ustanovenia § 234 ods. 1, podľa ktorého „ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania dostatočne odôvodňujú postavenie obvineného pred súd, prokurátor podá obžalobu príslušnému súdu...“.

Vzniknutú dôkaznú situáciu čiastočne odzrkadľuje pozícia, ktorá bola predmetom článku sudcu XXXXX publikovaného v roku 2012 (<http://www.pravnelisty.sk/clanky/a119-k-zasade-v-pochybnostiach-v-prospech-poskodeneho-uplatnovanej-v-pripravnom-konani>), v časti ktorého sa uvádza: „...prokurátori pri podávaní obžalôb a pri zastavovaní trestného stíhania v prípravnom konaní vychádzajú naďalej zo zásad, ktorých základným východiskovým bodom je to, že ak je vec vedená v prípravnom konaní sporná (t. j. najčastejšie, ak si zabezpečené dôkazy vzájomne odporujú) nie je možné vec zastaviť, prípadne rozhodnúť iným spôsobom, ale je nevyhnutné podať na obvineného obžalobu a vykonať hlavné pojednávanie ...“.

K tomu sa však možno stotožniť z ďalšou časťou citovaného článku, v ktorom je uvedené, že „zo žiadnych ustanovení Trestného poriadku nemožno vyvodiť existenciu zásady, ktorá by stanovovala, že v pochybnostiach, ktoré sa nedajú odstrániť ani ich dôsledným vyhodnotením, by mali orgány činné v trestnom konaní postupovať vždy v prospech poškodeného, respektíve v neprospech podozrivej osoby. Alebo povedané inak, to, že zásadu v pochybnostiach v prospech obvineného môže použiť len súd je nepochybné, avšak uvedené na druhej strane vôbec neznamená, že orgány činné v trestnom konaní môžu v prípravnom konaní a priori postupovať v neprospech obvineného (či podozrivej osoby) pri akýchkoľvek pochybnostiach.“

Tu treba zdôrazniť, že v zmysle vyššie uvedeného vyhodnotenia skutkového a dôkazného stavu v tomto prípade jednak ani sám poškodený jednoznačne nedeklaruje postoj, že by mu vznikla preukázateľne škoda (do veľkej miery poškodená spoločnosť XXXXX a.s. cestou svojich neskorších štatutárov akceptuje argumentáciu obvinených ohľadne akútnej potreby finančných zdrojov v danom čase, ktorá mala opodstatňovať rýchly predaj emisných kvót nimi daným spôsobom, vylučujúcim nejaké hlbšie a dlhodobejšie analýzy výhodnosti ekonomickosti takéhoto postupu alebo relatívne komplikovaný a nákladný proces etablovania sa ako regulárneho obchodníka s emisiami na „kótovanom“ trhu, t.j. na niektorej zo zavedených zahraničných alebo aj domácej burze) a navyš tu ani nevznikli dve skupiny dôkazov, pretože oproti obhajobe obvinených nestojí žiadny priamy dôkaz, ktorý by túto ich obhajobu vyvrátil (takýmto dôkazom sama o sebe nie je nepriama indícia - skutočnosť, že súkromná spoločnosť následne dokázala emisné kvóty predať s vysokým výnosom, teda byť oveľa úspešnejšou v rámci kapitalistického systému fungovania ekonomiky oproti „štátnej“ teplárenskej spoločnosti).

Z analýzy (č.l. 1196) predloženej v priebehu vyšetrovania spoločnosťou XXXXX a.s. (formálne vystupujúcou v pozícii poškodeného) možno k tomu pre účely trestného konania (posudzovanie subjektívnej stránky a otázky vzniknutej škody) citovať nasledovnú pasáž: „... je tiež otázne, či vôbec bolo možné od členov predstavenstva spoločnosti XXXXX v tom čase reálne požadovať, aby si zadovážili informácie, ktoré sú s odstupom vyše štyroch rokov bežne dostupné, resp. či vôbec bolo možné takéto informácie v tom čase získať. Považujeme preto za nekorektné s odstupom vyše štyroch rokov objektivizovať závery o tom, či pri svojej činnosti členovia predstavenstva postupovali s odbornou starostlivosťou a pre svoje rozhodnutia si zabezpečili všetky potrebné informácie.“

Rovnako nejednoznačné stanovisko zaujala prostredníctvom tej istej analýzy sama „poškodená“ spoločnosť XXXXX, a.s. vo vzťahu k formálnemu porušeniu jej stanov, ktoré síce podľa Čl. VIII ods. 1 písm. m) v spojení s Čl. XX písm. f) vyžadovali v danom čase na prevody vlastníctva k hnutel'nému majetku v hodnote

nad 300.000,-Sk účtovnej hodnoty súhlas valného zhromaždenia s tým, že všetky prevody takéhoto majetku nad 100.000,-Sk podliehajú kontrole dozornej rady z hľadiska opodstatnenosti a efektívnosti prevodu, avšak obsah pojmu „hnutelný majetok“ ako kombinácie pojmov obchodný majetok (§ 6 Obchodného zákonníka) a hnutelná vec (§ 119 Občianskeho zákonníka) vytvára priestor na pochybnosti o tom, či emisné kvóty boli subsumovateľné do tejto kategórie.

Napokon aj znaleckým posudkom Expertízneho a edukačného inštitútu+, vypracovaným v rámci vyšetrovania orgánmi činnými v trestnom konaní pribratou znaleckou organizáciou je síce analyzovaná a konštatovaná vysoká marža, ktorú sa podarilo dosiahnuť spoločnosti XXXXX XXXXX s.r.o., no zároveň znalecký posudok poukazuje na riziká oboch strán (predávajúceho aj kupujúceho), spojené s danou transakciou (vid' najmä odpoveď k otázke č. 2 – strana 144. a nasl. posudku - zväzok IX až XII vyšetrovacieho spisu), ako aj „systémové“ dôvody nižšej hospodárnosti pri uzatváraní a realizovaní obchodu u predávajúceho (neexistencia usmernenia majiteľa XXXXX a.s., t.j. štátu zastúpeného v tom čase Fondom národného majetku pre top manažment o tom, ako má postupovať pri tomto type obchodu, nedostatočná a zrejme necielená zainteresovanosť top manažmentu pri nakladaní s emisnými kvótami v príkrom kontraste s pozíciou zástupcov kupujúceho, t.j. „súkromnej“ spoločnosti XXXXX XXXXX s.r.o.– vid' stranu 149. toho istého znaleckého posudku).

Daný prípad je príkladom toho, kedy operatívne zložky policajného zboru prezentovali v prvotnej fáze trestného konania svoje vnímanie podozrenia zo spáchania trestného činu, ale v ďalšom ho tie isté orgány (činné v trestnom konaní) nepreukázali napriek vykonaniu reálne dostupných dôkazov, čo je predpokladom pre vyvodzovanie individuálnej trestnej zodpovednosti.

Bez akcentu pre trestné konanie z toho plynie snád' len ponaučenie o potrebe výberu jednak kvalitného (odborne aj morálne) personálneho substrátu do orgánov riadiacich, resp. spravujúcich štátny majetok, prípadne o potrebe dôslednejšieho zabezpečenia právneho mechanizmu, resp. právnej formy pre prevenciu neodborných rozhodnutí (napr. dôslednejšou úpravou kontrolných mechanizmov v stanovách „štátnej“ obchodnej spoločnosti) a pre vyvodzovanie zodpovednosti v prípade faktického zlyhania zástupcov štátu, konajúcich vo sfére súkromno-právnej, resp. obchodno-právnej (napr. zmluvnou alebo zákonnou požiadavkou objektívnej zodpovednosti štatutárov spravujúcich štátne vlastníctvo v prípadoch, kedy sa preukáže finančná strata z ich síce neúmyselných, ale nekvalifikovaných obchodných rozhodnutí). V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv (čo platí pre štát ako vlastníka rovnako, ako pre súkromné subjekty, pričom štát ako pôvodca zákonného rámca má komparatívne ešte väčšie možnosti nastavenia ochrany svojich práv), aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. (cit. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 8. 11.2011, sp. zn. 1Sžr/38/2011).

Za daného dôkazného stavu, nakoľko sa nejaví ani perspektíva žiadnej takej zmeny dôkaznej situácie, ktorá by k zmysluplnému vedeniu trestného stíhania či dokonca postaveniu menovaných pred súd za predmetný skutok mohla smerovať, bolo na mieste v súlade so zákonom trestné stíhanie po skončení vyšetrovania zastaviť."

K tomuto pôvodnému odôvodneniu, ktoré možno považovať za naďalej v podstate za aktuálne, nakoľko v tejto veci bolo už predtým raz právoplatne

rozhodnuté o zastavení trestného stíhania, a to uznesením pod č.k. Kv 66/15/5500-35 zo 06.09.2019, pričom neskôr bolo toto prvé zastavujúce rozhodnutie zrušené uznesením GP SR č.k. XVI/2 Pz 158/16/1000-12 z 8. marca 2017 v režime § 363 a nasl. Tr. por., v dôsledku tohto zrušenia vydal dozorujúci prokurátor pokyn (opatrenie) č.k. Kv 66/15/5500-47 z 10.05.2017 na doplnenie vyšetrovania, po ďalšom rozsiahlom doplnení dokazovania k vyhodnoteniu zistených skutočností jednotlivo aj v ich vzájomnom kontexte je nutné doplniť (v nadväznosti chronologicky následného procesného vývoja a riešenia otázky subjektívnej stránky v rozhodnutí GP SR č.k. XVI/2 Pz 158/16/1000-12 z 8. marca 2017 ku dňu vydania tohto nového rozhodnutia o zastavení) nasledovné: Z doplnených podkladov vyplýva, že

1) v roku 2008 sa vyskytli aj také ďalšie obchody iných subjektov v rámci SR, pri ktorých cena bola ešte nižšia ako cena, za ktorú boli emisné kvóty predávané inkriminovanými prevodmi – predajmi XXXXX, a.s. (napr. ČSOB ako obchodník sprostredkujúci predaj pre súkromné spoločnosti deklaroval predaje aj len za 0,01€ za povolenku EUA pre klientov XXXXX, a.s. XXXXXne alebo XXXXXIa, rovnako predávali XXXXX, a.s. aj za 0,01€ za povolenku EUA, potom predávajúci XXXXX a.s. predaj aj za cenu 0,3517,-€, XXXXX, a.s. predaj aj za cenu 1,78,-€/EUA), čo svedčí značnej volatilitate cien, vyplývajúcej z neprehľadnosti a netransparentnosti celého systému obchodovania s povolenkami nielen na slovenskej, ale aj medzinárodnej „scéne“, čo podľa nášho názoru znemožňuje objektívne stanovenie výšky škody, kde by bolo možné uvažovať do skutku v prípade podania obžaloby jedine s uvedením rozdielu medzi cenou dojednanou pri inkriminovaných obchodoch a najnižšou z iných cien v danom období zobchodovaných, ktorá by ale musela byť vyššia ako cena pri predajoch XXXXXskej XXXXXj, a.s., čo je na základe doplnenia dokazovania vylúčené,

2) v analogických veciach, kde bolo, resp. je trestne konanie vedené pre predaje emisných kvót vo Zvolenskej a Trnavskej (sp. zn. OS Trnava: 2T/52/2015) Teplárenskej, boli stíhania právoplatne súdmi zastavené (vo veci generálnym prokurátorom podaného ministromi spravodlivosti SR podnetu a na základe toho podaného mimoriadneho opravného prostriedku na podanie dovolania vo veci zvolenskej teplárne - sp. zn. NS SR: 2Tdo 75/2018 - nebolo doposiaľ rozhodnuté, vec je teda právoplatne zastavená),

3) pokiaľ v zrušujúcom uznesení generálneho prokurátora (odôvodnení) č.k. XVI/2 Pz 158/16/1000-12 z 08.03.2017 vo vzťahu k skutku bolo inak vyhodnotené posúdenie subjektívnej stránky (navyše bez bližšieho, konkrétnejšieho rozvedenia tejto úvahy), dôvody, pre ktoré bola vec aj predtým skončená zastavením trestného stíhania tak, ako to vyplýva z vyššie citovaného odôvodnenia zrušeného predchádzajúceho rozhodnutia o zastavení trestného stíhania, sa netýkali len iného vyhodnotenia (z hľadiska dostupných dôkazov) subjektívnej stránky, ale ešte aj posúdenia absencie preukázania objektívnej stránky (najmä čo sa týka možnosti konkrétneho vyjadrenia škody, ktorá mala vzniknúť), pričom pre správne a zákonné konečné rozhodnutie v danej veci ani v prípade akceptácie iného vyhodnotenia subjektívnej stránky ako právneho názoru nadriadenej prokuratúry oproti nášmu vyhodnoteniu, vo vzťahu k objektívnej stránke vyšetrovaním doplnené zistenia (bod 1) a 4)) neumožňujú skutkové ustálenie konania, ktoré by malo byť trestno-právne postihované, keďže

4) aj v obsahu odôvodnenia rozhodnutia Generálnej prokuratúry SR, vydaného v inej (medializovanej) kauze tzv. piešťanského CT-prístroja (č.k. XVI/2 Pz 21/16/1000-8 z 08.04.2016), z hľadiska hodnotenia rozsahu potrebného dokazovania v tejto inej veci preskúmvanej Generálnou prokuratúrou SR, čo sa týka nutnosti

skúmania, resp. zisťovania cien, za akú sa komodita predáva v Slovenskej republike, bolo principiálne ustálené, že má takéto zisťovanie mať prednosť pred porovnávaním s cenami v zahraničí. V tomto prípade referenčná cena emisných kvót, stanovovaná burzou v Bratislave sa odvíjala od cien na zahraničných burzách, keďže na Slovensku v danom čase neboli cez burzu realizované žiadne iné obchody s emisnými kvótami. Pri takomto závere by bolo nutné pre úvahy o určení konkrétnejšieho následku (vyčíslenia potenciálnej „škody“) vychádzať z ustálenia cien, za aké boli emisné kvóty predávané na neverejných trhoch inými subjektmi v rozhodnom čase v Slovenskej republike (t.j. mimo burzy formou „priamych“ obchodov) tak, ako je to konštatované v bode 1), ktoré boli v niektorých prípadoch dokonca ešte nižšie ako cena, za ktorú sa udial inkriminovaný obchod.

V súhrne tak možno okrem iného konštatovať, že nahrádzanie vyvodzovania zodpovednosti politickej vyvodzovaním zodpovednosti trestno-právnej je neprípustné (prof. Holländer). Pokiaľ v tejto veci nejestvujú aspoň také dôkazy, aké sa javia z najčerstvejších medializovaných informácií (napr. v kauze tzv. emisných povoleniek INTERBLUE - vid' napr. <https://www.topky.sk/cl/100535/1842359/Dalsia-lahodka-z-Kocnerovej-kompro-zbierky--Videonahravka-exministra-u-Trnku--riesia-uplatky>), tak tento archívny prípad tzv. XXXXj, v ktorom niet priamych ani dostatočných nepriamych dôkazov, pričom súhrn legislatívneho aj ostatného systémového nastavenia bol v čase skutku nastavený netransparentne a veľmi nedokonalou, napriek indíciám o možnom výhodnom "biznise" pre sprostredkovateľov neumožňuje právne vyvodzovanie zodpovednosti v trestnom konaní. Celú situáciu z hľadiska možnosti, či presnejšie nemožnosti vyvodzovania trestno-právnej zodpovednosti "sťažuje" navyše skutočnosť, že sa nejednalo len o veľmi neefektívne nastavenie systému obchodovania s "povolenkami" (emisnými kvótami) v rámci Slovenskej republiky, ale základné parametre volatility systému vyplývajú z globálneho nastavenia (vid' napr. <https://e.dennikn.sk/1596073/tyzden-v-europskej-ekonomike-nemecke-klimaticke-plany-su-najma-opatrne/1637615>).

Za daného dôkazného stavu, nakoľko sa nejaví ani perspektíva žiadnej takej zmeny dôkaznej situácie, ktorá by k zmysluplnému vedeniu trestného stíhania či dokonca postaveniu menovaných pred súd za predmetný skutok mohla smerovať, bolo na mieste v súlade so zákonom trestné stíhanie po skončení vyšetrovania zastaviť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

Mgr. Alexander Feník
prokurátor